

Business Depte on TV

THU	19:30	22:30	
SAT	8:30	12:30	18:15
TUE	10:30	21:00	

“ဒီဗွီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗွီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗွီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
 “လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးကို ပုဂ္ဂလိကကိုလွှဲပြောင်းသင့်လား?”
 ဖြစ်ပါတယ်။

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅၉၄၅၉၀၆၅၉၄၀ နဲ့ debate@dvb.no
 ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးကို ပုဂ္ဂလိကကိုလွှဲပြောင်းသင့်လား

လူဦးရေ ၅၀ သန်းကျော်ရှိနေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၀ သန်းကျော်ရှိတဲ့အနက် ၃ သန်းကျော်သာ လျှပ်စစ်မီးရရှိနေပါသေးတယ်။ ကျန်တဲ့ သုံးပုံနှစ်ပုံအတွက် ဖြည့်တင်းပေးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါဘူး။ လက်ရှိလျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနေတဲ့ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းသော ပြည်သူတွေအတွက် အစိုးရက တစ်နှစ်ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၃၇၀ စိုက်ထုတ်ပေးနေရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ တစ်ယူနစ်ရောင်းတိုင်း ၂၃ ကျပ်စိုက်နေရတဲ့အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ဖိတ်ခေါ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုဖိတ်ခေါ်တယ်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကိုဖွင့်ပေးတယ်ဆိုတာ အခုအစိုးရလက်ထပ်မှ စတင်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တော့ ၂၀၀၈ ကတည်းက ခွင့်ပြုပေးခဲ့တာပါ။ စခွဲတုန်းက အစိုးရကဏ္ဍရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ၉၃ ဒသမ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပုဂ္ဂလိကထည့်ဝင်မှု ၆ ဒသမ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ စတင်ခဲ့ပေမယ့် လက်ရှိ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာတော့ နိုင်ငံပိုင် လျှပ်စစ်ကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုဟာ ၅၁ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပြီးတော့ ပုဂ္ဂလိက လက်ထဲကို ၄၈ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း ရောက်ရှိနေခဲ့ပါပြီ။ ဒါကထုတ်လုပ်မှုအပိုင်းမှာပြောတာပါ။

တကယ်တော့ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍမှာ ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှု (Generation) ပိုင်း၊ ဓာတ်အားပို့လွှတ်မှုအပိုင်း (Transmission) နဲ့ ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမှုအပိုင်း (Distribution) ဆိုပြီး သုံးမျိုးရှိနေပါတယ်။

ရေအားလျှပ်စစ်ကဏ္ဍ

လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကထုတ်ယူသွားတဲ့ Energy Unit ကိုလေ့လာကြည့်ရင် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ရေအားလျှပ်စစ်က ထုတ်ယူတဲ့ ပမာဏ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေပြီးတော့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံးစက်ရုံတွေက ပေးတဲ့ပမာဏ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေတာကိုတွေ့ရပါတယ်။

လက်ရှိအချိန်အထိရေအားလျှပ်စစ်ကဏ္ဍမှာ အစိုးရမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်နေတဲ့ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတွေ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတွေ၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေနဲ့ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတွေရှိနေပြီးတော့ စုစုပေါင်းစက်တပ်ဆင်အား မဂ္ဂါဝပ် ၃၂၀၀ ခန့်ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။

တကယ်တော့ ရေအားလျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်မှုစီမံကိန်းတွေက ပါလီမန်အစိုးရလက်ထပ်ကတည်းက ရှိခဲ့တာတွေ ရပါတယ်။ ဥပမာ မဂ္ဂါဝပ် ၈၄ ရှိတဲ့ လောပိတ ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံဟာ ပါလီမန်အစိုးရလက်ထပ်က စတင်ခဲ့တဲ့စက်ရုံဖြစ်ပါတယ်။

စစ်အစိုးရ လက်ထပ်မှာလည်း ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတွေ တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဆည်တော်ကြီး၊ ဘီလူးချောင်းအမှတ် (၁)၊ ဇော်ဂျီအမှတ် (၁) (၂)၊ ဇောင်းတူ၊ သဖန်းဆိပ်၊ မုန်းချောင်း၊ ပေါင်းလောင်း၊ ရဲနွယ်၊ ခပေါင်း၊ ကျိုင်းတောင်း၊ ရဲရွာစတဲ့ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတွေကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပါတယ်။ အများစုဟာ အသေးစားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတွေလို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ မဂ္ဂါဝပ် ၇၉၀ ရှိတဲ့ရဲရွာစီမံကိန်းဟာ အကြီးဆုံးလို့ပြောလို့ ရပါတယ်။ ပေါင်းလောင်းကတော့ ၂၈၀ ရှိပါတယ်။

ဦးသိန်းစိန်အစိုးရလက်ထပ်မှာတော့ ရွှေကျင်၊ ကြီးအုံကြီးဝ၊ မြို့ကြီး၊ မြစ်သား၊ ကွန်းချောင်း၊ နန်းချို၊ ဖြူးချောင်းနဲ့ အထက်ပေါင်းလောင်းစီမံကိန်းတွေလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ အထက်ပေါင်းလောင်းစီမံကိန်းတစ်ခုပဲ မဂ္ဂါဝပ် ၁၄၀ ရှိပြီးကျန်တာတွေကတော့ ၁၀၀ အောက်တွေဖြစ်ပါတယ်။

လက်ရှိအစိုးရလက်ထပ် တည်ဆောက်ဆဲ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတွေထဲမှာတော့ အလယ်ပေါင်းလောင်း စီမံကိန်း (၁၀၀ မဂ္ဂါဝပ်)၊ ရွှေလီ-၃ စီမံကိန်း (၁၀၅၀ မဂ္ဂါဝပ်)၊ အထက်နမ့်ထွမ်စီမံကိန်း (၃ဒသမ ၂ မဂ္ဂါဝပ်)၊ ဒီးဒုတိယစီမံကိန်း (၆၀ မဂ္ဂါဝပ်)၊ အထက်ရဲရွာစီမံကိန်း (၂၈၀ မဂ္ဂါဝပ်)၊ သူဌေးချောင်းစီမံကိန်း (၁၁၁ မဂ္ဂါဝပ်)၊ အထက်ကျိုင်းတောင်းစီမံကိန်း (၅၂ မဂ္ဂါဝပ်) တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။

ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်

NLD အစိုးရလက်ထက်မှာ တည်ဆောက်ဆဲရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း (၈) ခုရှိပြီးစုစုပေါင်း မဂ္ဂါဝပ် (MW) က ၁၆၀၀ ဝန်းကျင်ထွက်မယ်လို့မှန်းထားပါတယ်။ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရေအားလျှပ်စစ်က ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်ဟာ တစ်ယူနစ်ကို ၇၀ လောက်ရှိပြီးတော့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့နဲ့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုစရိတ်က ကျပ် ၂၀၊ ကျောက်မီးသွေးနဲ့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်က ကျပ် ၇၀ မှ ၉၀ ကြား၊ နေရောင်ခြည်ကနေထုတ်လုပ်တဲ့စရိတ်က ကျပ် ၁၀၀ နဲ့ ၁၆၀ ကြား၊ လေအားနဲ့ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်က ကျပ် ၁၁၀ နဲ့ ၁၇၀ ကြားရှိပြီး ရေအားနဲ့ထုတ်လုပ်တာကတော့ ကုန်ကျစရိတ် အသက်သာဆုံးဖြစ်တယ်လို့ လျှပ်စစ်နဲ့ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကရရှိတဲ့သတင်းအချက်အလက်တွေအရ သိရပါတယ်။

လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှု

လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနဲ့ပတ်သက်ရင် Transmission Line နဲ့ Distribution Line မှာလေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုအမြောက်အများဖြစ်နေပါတယ်။ "ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၀-၂၀၁၁ မှာဆိုရင် ၂၁ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာက နောက်ပိုင်းမှာ လျော့ချနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှာ ၁၅ ဒသမ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းပဲရှိပါတော့တယ်" လို့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးလျှပ်စစ်နဲ့စွမ်းအင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆွေးနွေးပွဲမှာ လျှပ်စစ်နဲ့စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနဒုတိယဝန်ကြီးဒေါက်တာထွန်းနိုင်က ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀-၂၀၁၁ မှာ တစ်နိုင်လုံး ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု ယူနစ်သန်းပေါင်း ၆၄၆၇ ရှိခဲ့ရာက ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်ကိုရောက်တဲ့အခါယူနစ်သန်းပေါင်း ၁၃၅၅၁ ဖြစ်လာပါတယ်။ ၅ နှစ်အတွင်းမှာ ၂၀၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် တိုးတက်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်နှစ်ကို ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်သွားပါတယ်။ လက်ရှိ ရေးဆွဲထားတဲ့ National Electricity Master Plan အရဆိုရင်တော့ နောက်ထပ် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်သုံးစွဲသွားဖို့ ရှိနေပါတယ်လို့ သူကဆက်ပြောပါတယ်။

တဘက်မှာစွမ်းအင်လိုအပ်ချက်တွေမြင့်တက်လာတဲ့အချိန်မှာ လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုတွေကိုမတားဆီးနိုင်ရင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိမှုမှာ အကန့်အသတ်တွေပိုများလာနိုင်ပါတယ်။

လျှပ်စစ်နဲ့စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန အငြိမ်းစားဒုဝန်ကြီးဦးအောင်သန်းဦးကတော့ လျှပ်စစ်ပို့လွှတ်ရာမှာလေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုတွေဖြစ်နေတဲ့အပေါ်မှာလည်း ဘတ်ဂျက်ပိုမိုသုံးစွဲနိုင်ဖို့လိုအပ်တဲ့အကြောင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေကိုလည်း လိုအပ်နေတဲ့အကြောင်း၊ အလားတူ NLD အစိုးရလက်ထပ်မှာတည်ဆောက်အကောင်အထည်ဖော်နေတဲ့ မဂ္ဂါဝပ် ၁၅၀၀ ရှိတဲ့ ရွှေလီ (၃) ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းဟာလည်း ဘတ်ဂျက်မရှိတဲ့အတွက် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေတဲ့အကြောင်း၊ ကုမ္ပဏီတွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ လိုလားကြောင်းလည်း ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

၂၀၃၀ မှာတစ်နိုင်ငံလုံး မီးလင်းရေးစီမံကိန်း (National Electrification Plan) အရဆိုရင် အစိုးရအနေနဲ့ဘတ်ဂျက်ကို ဒီထက်ပိုပြီးသုံးစွဲရတော့မှာပါ။ အစိုးရက ဘတ်ဂျက်မသုံးစွဲနိုင်တဲ့အတွက် ရှေ့မတိုးနိုင်တဲ့ စီမံကိန်းတွေရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုဖိတ်ခေါ်လာနေပါတယ်။

ယမင်းမြတ်အေး